scorocs®

Prove and improve the good you do.™

ឧបករណ៍ប័ណ្ណដាក់ពិន្ទុភាពក្រីក្រលក្ខណៈសាមញ្ញ ប្រទេសកម្ពុជា

Mark Schreiner

ថ្ងៃទី ១០ ខែកញ្ញាឆ្នាំ ២០២១

This document and a data-collection tool are in English at scorocs.com
ឯកសារនេះ និងឧបករណ៍ប្រមូលទិន្នន័យ ជាភាសាខ្មែរមាននៅគេហទំព័រ scorocs.com

ឧបករណ៍វាយតម្លៃភាពក្រីក្រនៃប័ណ្ណដាក់ពិន្ទុភាពក្រីក្រលក្ខណៈសាមញ្ញឈ្មោះ Scorocs (the Scorocs® Simple Poverty Scorecard® poverty-assessment tool) គឺជាមធ្យោបាយដ៏មានតម្លាភាពនិងតម្លៃទាប សម្រាប់កម្មវិធីគាំទ្រដល់ជនក្រីក្រនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ដើម្បីស្វែងយល់អំពីអ្នកចូលរួមឱ្យបានកាន់តែប្រសើរជាងមុន ក្នុងគោលបំណងបង្ហាញនិងលើកកម្ពស់ការប្រព្រឹត្តិនៅក្នុងសង្គមរបស់ពួកគេ៖
ការឆ្លើយតបទៅនឹងសំណួរទាំង ១០ របស់ប័ណ្ណដាក់ពិន្ទុនេះអាចយកទៅប្រើដើម្បី៖

— ពិនិត្យមើលអត្រានៃភាពក្រីក្រ និងចំនួនប្រជាជនក្រីក្រក្នុងចំណោមអ្នកដែលមកចូលរួម
— តាមដានការផ្លាស់ប្តូរនៃភាពក្រីក្រក្នុងចំណោមអ្នកដែលកំពុងបន្តចូលរួម
— បែងចែកអ្នកចូលរួមជាផ្នែកដើម្បីការព្រឹត្តិផ្សេងៗពីគ្នាផ្អែកលើភាពក្រីក្រ

កំណត់សម្គាល់អំពីកំណែឧបករណ៍

ប័ណ្ណដាក់ពិន្ទុថ្មីសម្រាប់ប្រទេសកម្ពុជាមួយនេះគឺផ្អែកទៅលើទិន្នន័យពីឆ្នាំ ២០១៧ ។ វាជំនួសឱ្យប័ណ្ណដាក់ពិន្ទុចាស់ក្នុង (២០០៩ និង ២០១៥) ផ្អែកលើទិន្នន័យមកពីឆ្នាំ ២០០៤ និង ២០១១ ។

ការទទួលស្គាល់

ឯកសារនេះត្រូវបានផ្តល់មូលនិធិពី Private Sector Window របស់កម្មវិធី Global Agriculture and Food-Security Program និងដោយ International Finance Corporation ។ សូមថ្លែងអំណរគុណចំពោះ Yanni Chen, Sodeth Ly, Lundy Saint, និង Kimsun Tong។ ទិន្នន័យបានពីវិទ្យាស្ថានជាតិស្ថិតិរបស់ប្រទេសកម្ពុជា។ រដ្ឋាភិបាលនៃប្រទេសកម្ពុជាមិនបានបោះពុម្ពផ្សាយទូរលេខនៃភាពក្រីក្រដោយផ្អែកលើទិន្នន័យទាំងនេះទេ។ និយមន័យទិន្នន័យរបស់ *ភាពក្រីក្រ* មានភាពសាំញ៉ាំ ហើយកម្មវិធី PovcalNet (World Bank ក្នុងឆ្នាំ ២០១៧) មិនប្រើនិយមន័យនេះសម្រាប់ការប៉ានប្រមាណ "ភាពក្រីក្រខ្លាំង" របស់ខ្លួននោះទេ។ ឯកសារនេះត្រូវបានបកប្រែពីភាសាអង់គ្លេសមកជាភាសាខ្មែរដោយ សាន់ តុលា ។

“Scorocs” and “Simple Poverty Scorecard” are Registered Trademarks (and “Prove and improve the good you do” and “PovIt!” are Trademarks) of Scorocs, L.L.C. for its brand of poverty-assessment tools. Copyright © 2021 Scorocs.

Scorocs® Simple Poverty Scorecard® Tool

អត្តសញ្ញាណនៃការសម្ភាស:		ឈ្មោះ	លេខសម្គាល់
កាលបរិច្ឆេទសម្ភាស:		អ្នកចូលរួមក្នុងកំណត់ត្រា:	
ប្រទេស:		ភ្នាក់ងារចុះដល់កន្លែង:	
ប័ណ្ណដាក់ពិន្ទុ:	003	ទីតាំងសេវាកម្ម:	
ចំនួនគំរូតំណាង:		ចំនួនសមាជិកគ្រួសារ:	

សំណួរ	ចម្លើយ	ពិន្ទុ
១. តើគ្រួសារនេះរស់នៅក្នុងខេត្តណា?	ក. ទីក្រុងភ្នំពេញ ឬ កោះកុង	0
	ខ. បាត់ដំបង តាកែវ សៀមរាប បន្ទាយមានជ័យ កំពង់ធំ ឧត្តមានជ័យ រតនគីរី ឬ ស្ទឹងត្រែង	16
	គ. កំពង់ចាម ត្បូងឃ្មុំ កណ្តាល ស្វាយរៀង កំពត កំពង់ឆ្នាំង ព្រះសីហនុ ព្រះវិហារ ឬ ក្រចេះ ឬ មណ្ឌលគីរី	18
	ឃ. ព្រៃវែង កំពង់ស្ពឺ ពោធិសាត់ កែប ឬ ប៉ៃលិន	20
២. តើគ្រួសារនេះមានសមាជិកប៉ុន្មានអ្នកដែរ?	ក. ប្រាំបីនាក់ ឬច្រើនជាងនេះ	0
	ខ. ប្រាំពីរនាក់	3
	គ. ប្រាំមួយនាក់	5
	ឃ. ប្រាំនាក់	9
	ង. បួននាក់	16
	ច. បីនាក់	22
	ឆ. មួយ ឬ ពីរនាក់	30
៣. តើលំនៅដ្ឋានដែលគ្រួសារប្រើដើម្បីរស់នៅមានប៉ុន្មានបន្ទប់ដែរ (ជាជាងផ្ទះបាយ បង្គន់ និង បន្ទប់ទឹក)?	ក. មួយបន្ទប់	0
	ខ. ពីរបន្ទប់	2
	គ. បីបន្ទប់ឬច្រើនជាងនេះ	6
៤. តើបាតបន្ទប់ក្នុងលំនៅដ្ឋានដែលគ្រួសាររស់នៅធ្វើពីវត្ថុធាតុសំណង់អ្វីដែរភាគច្រើន? *(អង្កេតហើយកត់ត្រា)*	ក. ដី ដីឥដ្ឋ ឬ ផ្សេងទៀត	0
	ខ. បន្ទះឬស្សី ក្តារក្រាល/ឈើរលោង បន្ទះឈើ ឬ ស៊ីម៉ងត៍/ដុំឥដ្ឋ/	2
	គ. ក្បឿងសេរ៉ាមិក ថ្មរលោង/ថ្មម៉ាប ឬ ប្លាស្ទិក	7
៥. តើគ្រួសារមានឈុតតុសម្រាប់ពិសាអាហារដែរឬទេ (តុនិងកៅអីបាយ)?	ក. មិនមានទេ	0
	ខ. មាន	2
៦. តើគ្រួសារនេះមានចង្ក្រានអគ្គិសនី ឬចង្ក្រានហ្គាសប៉ុន្មានដែរ?	ក. គ្មានទេ	0
	ខ. មានមួយ	3
	គ. មានពីរឬច្រើនជាងនេះ	7
៧. តើគ្រួសារនេះមានម៉ូតូ (រួមទាំងម៉ូតូអគ្គិសនី) ឡាន ឬឡានវ៉ែន/ហ្វ៊ីបប៉ុន្មានគ្រឿងដែរ?	ខ. មានមួយ	0
	ខ. មានមួយ	6
	គ. មានពីរឬច្រើនជាងនេះ	9
៨. តើគ្រួសារនេះមានទូរសព្ទដៃប្រើប៉ុន្មានគ្រឿងដែរ?	ខ. មានមួយ	0
	ខ. មានមួយ	2
	គ. មានពីរឬច្រើនជាងនេះ	7
៩. តើមានប៉ុន្មានថ្ងៃដែរកាលពី ៧ ថ្ងៃកន្លងមកនេះ (ពោលគឺតាំងពី ថ្ងៃបច្ចុប្បន្ននៃសប្តាហ៍ មុនរហូតដល់ម្សិលមិញ) ដែលគ្រួសារនេះបានពិសាផ្លែចេក ផ្លែប៉ោម ផ្លែក្រូច ឬផ្លែក្រូចឃ្វិច?	ខ. មានមួយ	0
	ខ. មានមួយ	6
	គ. មានពីរឬច្រើនជាងនេះ	9
១០. កាលពី ៧ ថ្ងៃកន្លងមកនេះ (ពោលគឺតាំងពី ថ្ងៃបច្ចុប្បន្ននៃសប្តាហ៍ មុនរហូតដល់ម្សិលមិញ) តើគ្រួសារនេះមានបរិភោគផលិតផលធ្វើពីទឹកដោះគោ (ទឹកដោះគោស្រស់ ទឹកដោះគោខាប់ ឬម្សៅទឹកដោះគោ ការ៉េមគី ឈីស ឬផលិតផលធ្វើពីទឹកដោះគោផ្សេងទៀត) ដែរឬទេ?	ក. មិនមានទេ	0
	ខ. មាន	3

Copyright © 2021 Scorocs.
Score:

សន្លឹកឯកសារទំព័រខាងខ្នង៖ ចំនួនសមាជិកគ្រួសារ

ចូរបំពេញផ្នែកខាងលើប័ណ្ណដាក់ពិន្ទុជាមុនសិន។ ចូររួមបញ្ចូលទាំងលេខសម្គាល់ដែលខុសពីគេរបស់ការសម្ភាស (បើដឹង) កាលបរិច្ឆេទនៃការសម្ភាស និងចំនួនគំរូតំណាងរបស់គ្រួសារដែលបានចូលរួម (បើដឹង)។ បន្ទាប់មក ចូរកត់ត្រាឈ្មោះពេញ និងលេខសម្គាល់ខុសពីគេរបស់អ្នកចូលរួមក្នុងកំណត់ត្រា (ជាអ្នកដែលអាចខុសពីអ្នកឆ្លើយ) លេខសម្គាល់របស់ភ្នាក់ងារចុះដល់កន្លែង ដែលបម្រើដល់អ្នកចូលរួមក្នុងកំណត់ត្រា (ជាអ្នកដែលអាចខុសពីអ្នកសម្ភាសផ្ទាល់) និងលេខសម្គាល់របស់ទីតាំងសេវាកម្មដែលអ្នកចូលរួមក្នុងកំណត់ត្រាបានប្រើ (បើមាន និងដឹង)។ គូសរង្វង់ជុំវិញចម្លើយរបស់សំណួរទីមួយក្នុងប័ណ្ណដាក់ពិន្ទុផ្អែកទៅតាមខេត្តដែលជាកន្លែងរបស់គ្រួសារអ្នកចូលរួមរស់នៅ។

បន្ទាប់មក អានឱ្យអ្នកឆ្លើយតបស្តាប់៖ *សូមប្រាប់ខ្ញុំអំពីឈ្មោះខ្លួន ឬឈ្មោះហៅក្រៅរបស់សមាជិកក្នុងគ្រួសារម្នាក់ៗ។ គ្រួសារមួយ គឺជាមនុស្សម្នាក់ ឬច្រើននាក់ដែលជាអ្នករស់នៅជាមួយគ្នា ហើយប្រើប្រាស់ឧបករណ៍រួមសម្រាប់ម្ហូបអាហារ ដូចជាការប្រើផ្ទះបាយរួម ឬការទិញម្ហូបដោយចំណាយប្រាក់រួម ដោយមិនគិតអំពីភាពជាប់សាច់ឈាមនឹងគ្នា។ សមាជិកក្នុងគ្រួសារមិនមានលំនៅដ្ឋានអចិន្ត្រៃយ៍ផ្សេងទៀត ហើយការស្នាក់នៅតាមការគ្រោងទុក ឬការស្នាក់នៅជាក់ស្តែងរបស់ពួកគេនៅក្នុងគ្រួសារមានរយៈពេលយ៉ាងហោចណាស់ ១២ ខែ។ កម្មករចំណាកស្រុក ឬកម្មករមកពីចម្ងាយ (ដូចជាកម្មកររោងចក្រកាត់ដេរ) ក៏ត្រូវរាប់បញ្ចូលផងដែរ ប្រសិនបើពួកគេទៅសួរសុខទុក្ខគ្រួសារយ៉ាងហោចណាស់ម្តងក្នុងមួយខែ។*

កត់ត្រាឈ្មោះខ្លួន ឬឈ្មោះហៅក្រៅរបស់សមាជិកគ្រួសារទាំងអស់ ដោយចាប់ផ្តើមពីមេគ្រួសារ និងប្តីឬប្រពន្ធ (ដែលមានវ័យចំណាស់ជាងគេ) របស់គាត់ (បើមានម្នាក់ ដែលជាសមាជិកនៅក្នុងគ្រួសារផងដែរនោះ)។ គូសចំណាំមេគ្រួសារ និងប្តីឬប្រពន្ធរបស់គាត់ (បើមាន)។ កត់ត្រាចំនួនសមាជិកក្នុងគ្រួសារនៅក្នុងក្បាលប័ណ្ណដាក់ពិន្ទុបន្ទាប់ពីពាក្យ "ចំនួនសមាជិកក្នុងគ្រួសារ៖" ។ បន្ទាប់មក គូសរង្វង់ជុំវិញចម្លើយរបស់សំណួរទីពីរ ក្នុងប័ណ្ណដាក់ពិន្ទុ អំពីចំនួនសមាជិកក្នុងគ្រួសារ។

អានសំណួរដែលនៅសល់ឱ្យឮ (លើកលែងតែសំណួរទីបួនអំពីវត្ថុធាតុចម្បងរបស់ផ្ទៃបាតបន្ទប់)។សម្រាប់សំណួរមួយនេះ ក្នុងនាមជាអ្នកសម្ភាស អ្នកគួរតែព្យាយាមអង្កេតនិងកត់ត្រាវត្ថុធាតុដើមចម្បងរបស់ផ្ទៃបាតបន្ទប់ ដោយមិនចាំបាច់សួរសំណួរដោយផ្ទាល់ទៅកាន់អ្នកឆ្លើយ។ ប្រសិនបើអ្នកមិនច្បាស់អំពីចម្លើយដែលសមរម្យ នោះសូមសួរសំណួរទៅអ្នកឆ្លើយ ហើយកត់ត្រាចម្លើយរបស់ពួកគេ។

ត្រូវចាំទុកក្នុងចិត្ត និងប្រើការណែនាំលម្អិតដែលមាននៅក្នុងផ្នែក ការណែនាំអំពីការសម្ភាស ជានិច្ច។

ឈ្មោះខ្លួនឬឈ្មោះហៅក្រៅ?	មេគ្រួសារ ឬប្តីឬប្រពន្ធរបស់មេគ្រួសារ?
១.	មេគ្រួសារ (ប្រុស) មេគ្រួសារ (ស្រី)
២.	ប្រពន្ធចាស់ជាងគេរបស់ប្តីជាមេគ្រួសារ ប្តីរបស់ស្ត្រីជាមេគ្រួសារ សមាជិកក្នុងគ្រួសារផ្សេងទៀត
៣.	សមាជិកក្នុងគ្រួសារផ្សេងទៀត
៤.	សមាជិកក្នុងគ្រួសារផ្សេងទៀត
៥.	សមាជិកក្នុងគ្រួសារផ្សេងទៀត
៦.	សមាជិកក្នុងគ្រួសារផ្សេងទៀត
៧.	សមាជិកក្នុងគ្រួសារផ្សេងទៀត
៨.	សមាជិកក្នុងគ្រួសារផ្សេងទៀត
៩.	សមាជិកក្នុងគ្រួសារផ្សេងទៀត
១០.	សមាជិកក្នុងគ្រួសារផ្សេងទៀត
១១.	សមាជិកក្នុងគ្រួសារផ្សេងទៀត
១២.	សមាជិកក្នុងគ្រួសារផ្សេងទៀត
១៣.	សមាជិកក្នុងគ្រួសារផ្សេងទៀត
ចំនួនសមាជិកគ្រួសារ៖	—

ការណែនាំអំពីការសម្ភាស

អត្ថបទដកស្រង់នៅទីនេះបានមកពីៈ

វិទ្យាស្ថានជាតិស្ថិតិ(២០១២) “Field-Operations Manual for Interviewers and Supervisors: Cambodia Socio-Economic Survey 2012” [*កូនសៀវភៅណែនាំ*], តំណ។

និង

_____ (២០១៧) “Household Questionnaire: Cambodia Socio-Economic Survey 2017”, [*កម្រងសំណួរ*].

1. ការណែនាំអំពីការសម្ភាសជាមូលដ្ឋាន

អ្នកសម្ភាសអាចបំពេញប័ណ្ណដាក់ពិន្ទុពីក្រដាសនៅពេលចុះសម្ភាស ដោយបញ្ចូលចម្លើយនៅពេលក្រោយទៅក្នុងតារាងឯកសារ ឬនៅក្នុងឃ្លាំងទិន្នន័យផ្ទាល់របស់អ្នក។ ជាជម្រើស ឧបករណ៍ប្រមូលទិន្នន័យដែលផ្អែកលើប្រព័ន្ធអ៊ីនធឺណិតរបស់ Scorocs ដំណើរការជាមួយនឹងកម្មវិធីបើកគេហទំព័រ ឬកម្មវិធីនៅក្នុងទូរសព្ទប្រព័ន្ធ Android ដែលជាការផ្តល់លទ្ធភាពដល់ការបញ្ចូលទិន្នន័យបានពីកន្លែងចុះសម្ភាស ឬនៅក្នុងការិយាល័យ។ ប្រសិនបើមិនមានការតភ្ជាប់បណ្តាញទេនោះ ទិន្នន័យនឹងត្រូវបានរក្សាទុកនៅក្នុងឧបករណ៍រហូតទាល់តែមានបណ្តាញតភ្ជាប់។ **សាកសួរអំពីគណនីឯកជន**។

ប័ណ្ណដាក់ពិន្ទុនេះគួរតែប្រើប្រាស់ដោយអ្នកសម្ភាសដែលទទួលបានការបណ្តុះបណ្តាលក្នុងការអនុវត្តតាម **ការណែនាំអំពីការសម្ភាស** នេះ។

បំពេញក្បាលប័ណ្ណដាក់ពិន្ទុ និងផ្នែក សន្លឹកឯកសារទំព័រខាងខ្នង ជាមុនសិន បន្ទាប់មកធ្វើតាមការណែនាំនៅលើផ្នែក សន្លឹកឯកសារទំព័រខាងខ្នង"។

នៅក្នុងក្បាលប័ណ្ណដាក់ពិន្ទុ បំពេញចំនួនរបស់សមាជិកក្នុងគ្រួសារផ្អែកទៅលើបញ្ជីដែលអ្នកក្នុងនាមជាអ្នកសម្ភាស បានបង្កើតឡើងជាផ្នែកមួយរបស់ សន្លឹកឯកសារទំព័រខាងខ្នង ។

កុំសួរសំណួរទីមួយក្នុងប័ណ្ណដាក់ពិន្ទុ (“តើគ្រួសារនេះរស់នៅក្នុងខេត្តណា?”)"ដោយផ្ទាល់។ ផ្ទុយទៅវិញ បំពេញចម្លើយផ្អែកទៅលើការយល់ដឹងរបស់អ្នកអំពីខេត្តដែលគ្រួសាររស់នៅ។

តាមរបៀបដូចគ្នានេះ កុំសួរសំណួរទីពីរនៅក្នុងប័ណ្ណដាក់ពិន្ទុ (“តើគ្រួសារនេះមានសមាជិកប៉ុន្មានអ្នកដែរ?”)"ដោយផ្ទាល់។ ផ្ទុយទៅវិញ គួសចំណាំចម្លើយផ្អែកទៅលើចំនួននៃសមាជិកគ្រួសារដែលបានចុះបញ្ជីនៅលើឯកសារ សន្លឹកឯកសារទំព័រខាងខ្នង។

សួរសំណួរដែលនៅសល់ទាំងអស់ដោយផ្ទាល់ទៅកាន់អ្នកឆ្លើយតប លើកលែងតែសំណួរទីបួន (“តើបាតបន្ទប់ក្នុងលំនៅដ្ឋានដែលគ្រួសាររស់នៅធ្វើពីវត្ថុធាតុសំណង់អ្វីដែរភាគច្រើន?”)។ សម្រាប់សំណួរមួយនេះ ក្នុងនាមជាអ្នកសម្ភាស អ្នកគួរតែព្យាយាមអង្កេតនិងកត់ត្រាវត្ថុធាតុសំណង់ចម្បងរបស់ផ្ទៃបាតបន្ទប់ ដោយមិនចាំបាច់សួរសំណួរដោយផ្ទាល់ទៅកាន់អ្នកឆ្លើយ។"

ប្រសិនបើអ្នកមិនច្បាស់នៅក្នុងចិត្តអំពីចម្លើយដែលត្រឹមត្រូវ សូមសួរសំណួរនោះទៅអ្នកឆ្លើយ។

ការណែនាំទូទៅអំពីការសម្ភាស

ចូរសិក្សាអំពី [ការណែនាំអំពីការសម្ភាស]

 នេះដោយយកចិត្តទុកដាក់ និងយកវាតាមខ្លួនពេលអ្នកធ្វើការ។ ធ្វើតាមការណែនាំនៅក្នុង [ការណែនាំអំពីការសម្ភាស]

 នេះ(រួមទាំងការណែនាំមួយនេះ)។

ចូរចងចាំថា អ្នកឆ្លើយនៅក្នុងការសម្ភាសនេះមិនចាំបាច់ជាសមាជិកគ្រួសារ ដែលជាអ្នកចូលរួមក្នុងកំណត់ត្រានៃកម្មវិធីរបស់អ្នកនោះទេ។

ដូចគ្នានេះផងដែរ ភ្នាក់ងារចុះដល់កន្លែងដែលត្រូវកត់ត្រាចូលក្នុងក្បាលប័ណ្ណដាក់ពិន្ទុមិនចាំបាច់ជាមនុស្សដូចគ្នាទៅនឹងអ្នកសម្ភាស ដែលចុះសម្ភាសនោះទេ។ ផ្ទុយទៅវិញ ភ្នាក់ងារចុះដល់កន្លែងគឺជាបុគ្គលិករបស់កម្មវិធីគាំទ្រជនក្រីក្រ ដែលអ្នកចូលរួមក្នុងកំណត់ត្រាមានទំនាក់ទំនងជាបន្តបន្ទាប់ជាមួយរូបគេ។ ប្រសិនបើមិនមានភ្នាក់ងារចុះដល់កន្លែងដូច្នេះទេនោះ ចូរសរសេរពាក្យថា “គ្មាន” ឬ “មិនដឹង”។

អានសំណួរនីមួយៗឱ្យឮគ្រប់ពាក្យ (លើកលែងតែមានការបញ្ជាក់ដូចខាងលើ) តាមលំដាប់លំដោយដែលមាននៅក្នុងប័ណ្ណដាក់ពិន្ទុ។

ពេលអ្នកគូសចម្លើយមួយនៅលើសំណួរក្នុងប័ណ្ណដាក់ពិន្ទុ ត្រូវសរសេរតម្លៃពិន្ទុនៅក្នុងក្រឡាន “Score” ហើយ បន្ទាប់មកគូសរង្វង់ជុំវិញជម្រើសចម្លើយដែលមានសរសេរ តម្លៃពិន្ទុដែលបានបោះពុម្ពទុកមុន និងពិន្ទុដោយការសរសេរដៃ ដូច្នេះ៖

៣. តើលំនៅដ្ឋានដែលគ្រួសារប្រើដើម្បីរស់ នៅមានប៉ុន្មានបន្ទប់ដែរ (ជាជាងផ្ទះបាយ បង្គន់ និងបន្ទប់ទឹក)?	ក. ដី ដីឥដ្ឋ ឬ ផ្សេងទៀត	0	
	ខ. បន្ទះឬស្សី ក្តារក្រាល/ឈើរលោង បន្ទះឈើ ឬ ស៊ីម៉ងត៍/ដុំឥដ្ឋ/ថ្ម	2	2
	គ. គ្រឿងសេរ៉ាមិក ថ្មរលោង/ថ្មម៉ាប ឬ ប្លាស្ទិក	6	

ពេលបញ្ហាមួយកើតឡើង ដែលមិនបានលើកឡើងនៅក្នុង **ការណែនាំអំពីការសម្ភាស**

មួយនេះ គួរតែទុកឱ្យការវិនិច្ឆ័យរបស់អ្នកសម្ភាសនិងអ្នកឆ្លើយដោយមិនមានជំនួយជាអ្នកសម្រេចលើដំណោះស្រាយ ព្រោះថាជាក់ស្តែងនោះគឺជាការអនុវត្តរបស់វិទ្យាស្ថានជាតិស្ថិតិកម្ពុជាក្នុងការស្ទង់មតិសង្គម-សេដ្ឋកិច្ចនាឆ្នាំ ២០១៧។ ពោលគឺ កម្មវិធីមួយមិនគួរផ្សព្វផ្សាយនិយមន័យ ឬច្បាប់វិន័យណាមួយ (ក្រៅពីនិយមន័យនិងច្បាប់វិន័យដែលមាននៅក្នុង **ការណែនាំអំពីការសម្ភាស** នេះ) ដើម្បីឱ្យអ្នកសម្ភាសរបស់កម្មវិធីប្រើទាំងអស់គ្នានោះទេ។ អ្វីមួយដែលមិនមានលើកឡើងជាពិសេសនៅក្នុង **ការណែនាំអំពីការសម្ភាស**

នេះនឹងត្រូវទុកឱ្យការវិនិច្ឆ័យដោយមិនមានជំនួយរបស់អ្នកសម្ភាសនិងអ្នកឆ្លើយម្នាក់ៗជាអ្នកសម្រេច។

កុំអានជម្រើសក្នុងចម្លើយទៅកាន់អ្នកឆ្លើយ។ ផ្ទុយទៅវិញ អានសំណួរ និងបន្ទាប់មក ឈប់ដើម្បីរង់ចាំចម្លើយ។ ប្រសិនបើអ្នកឆ្លើយសួររកការបំភ្លឺ ឬមិនដូច្នោះទេ មានភាពស្ទាក់ស្ទើរ ឬហាក់ដូចជាច្រឡំ ចូរអានសំណួរម្តងទៀត ឬក៏ផ្តល់ជំនួយបន្ថែមផ្អែកលើ **ការណែនាំអំពីការសម្ភាស** នេះ ឬតាមដែលអ្នក ក្នុងនាមជាអ្នកសម្ភាស ចាត់ទុកថាសមរម្យ។

ជាទូទៅ អ្នកគួរទទួលយកចម្លើយ ដូចដែលផ្តល់ជូនដោយអ្នកឆ្លើយ។ ទោះជាយ៉ាងនេះក្តី ប្រសិនបើអ្នកឆ្លើយនិយាយអ្វីមួយ ឬប្រសិនបើអ្នកមើលឃើញ ឬមានអារម្មណ៍ដឹងអ្វីមួយ ដែល

ប្រាប់អ្នកថាចម្លើយអាចនឹងមិនមានភាពត្រឹមត្រូវ ឬថាអ្នកឆ្លើយមិនប្រាកដក្នុងចិត្ត ឬថាអ្នកឆ្លើយមានបំណងចង់បានជំនួយដើម្បីស្វែងយល់ពីរបៀបឆ្លើយតប នោះអ្នកគួរតែអានសំណួរម្តងទៀត ហើយផ្តល់ជំនួយគ្រប់យ៉ាងដែលអ្នកចាត់ទុកថាសមស្របផ្អែកទៅលើ **ការណែនាំអំពីការសម្ភាស** នេះ។

ខណៈពេលដែលចម្លើយទៅនឹងសំណួរភាគច្រើននៅក្នុងប័ណ្ណដាក់ពិន្ទុនេះអាចផ្ទៀងផ្ទាត់បានក្នុងករណីភាគច្រើន អ្នកមិនចាំបាច់ធ្វើការផ្ទៀងផ្ទាត់ចម្លើយនោះទេ។ អ្នកគួរតែធ្វើការផ្ទៀងផ្ទាត់លុះត្រាតែអ្វីមួយធ្វើឱ្យអ្នកយល់ថា ចម្លើយមួយប្រហែលជាមិនត្រឹមត្រូវ ដូច្នេះហើយការផ្ទៀងផ្ទាត់ប្រហែលជាអាចកែលម្អគុណភាពទិន្នន័យ។ ឧទាហរណ៍៖ អ្នកប្រហែលជាជ្រើសរើសធ្វើការផ្ទៀងផ្ទាត់ ប្រសិនបើអ្នកឆ្លើយមានភាពស្ទាក់ស្ទើរ មើលទៅដូចជាមានការភ័យខ្លាច ឬបញ្ចេញសញ្ញាដែលថា គេអាចកំពុងតែនិយាយកុហក ច្រឡំ ឬមិនច្បាស់ក្នុងចិត្ត។ ដូចគ្នានេះដែរ ការផ្ទៀងផ្ទាត់ប្រហែលជាមានលក្ខណៈសមស្របប្រសិនបើកុមារម្នាក់នៅក្នុងគ្រួសារដែលគេសម្ភាស ឬប្រសិនបើអ្នកជិតខាងនិយាយអ្វីមួយដែលមិនស្របទៅតាមចម្លើយរបស់អ្នកឆ្លើយ។ ការផ្ទៀងផ្ទាត់ក៏ជាគំនិតដ៏ល្អផងដែរ ប្រសិនបើអ្នកអាចឃើញអ្វីមួយដោយខ្លួនអ្នកដែលអាចជាការបង្ហាញថា ចម្លើយប្រហែលជាមិនត្រឹមត្រូវ ដូចជាការឃើញផលិតផលដែលប្រើបានយូរដែល អ្នកឆ្លើយបានអះអាងថាមិនមានជាកម្មសិទ្ធិ ឬកុមារកំពុងតែញ៉ាំចំណីអាហារក្នុងបន្ទប់ តែមិនបានរាប់បញ្ចូលថាជាសមាជិកនៅក្នុងគ្រួសារ។

ជាទូទៅ ការអនុវត្តប្រើប័ណ្ណដាក់ពិន្ទុគួរតែមានលក្ខណៈស្រដៀងគ្នាខ្លាំងតាមដែលអាចធ្វើទៅបាន ទៅនឹងការអនុវត្តការស្ទង់មតិសង្គម-សេដ្ឋកិច្ចឆ្នាំ ២០១៧ ដោយវិទ្យាស្ថានជាតិស្ថិតិកម្ពុជា។ ឧទាហរណ៍៖ ការសម្ភាសគួរតែធ្វើឡើងដោយផ្ទាល់ដោយអ្នកសម្ភាសដែលមានការបណ្តុះបណ្តាលនៅឯលំនៅឋានរបស់អ្នកចូលរួមក្នុងកំណត់ត្រា ព្រោះថានោះគឺជាអ្វីដែលវិទ្យាស្ថានជាតិស្ថិតិបានធ្វើនៅក្នុងការស្ទង់មតិសង្គម-សេដ្ឋកិច្ចនាឆ្នាំ ២០១៧។

ការបកប្រែ

ស្របតាមសំណេរជាលាយលក្ខណ៍អក្សរនេះ ប័ណ្ណដាក់ពិន្ទុផ្ទាល់ "សន្លឹកឯកសារទំព័រខាងខ្នង" និង ការណែនាំអំពីការសម្ភាស

នេះមានតែជាភាសាអង់គ្លេសនិងភាសាខ្មែរប៉ុណ្ណោះ។ ពុំទាន់មានការបកប្រែជាផ្លូវការប្រកបដោយវិជ្ជាជីវៈទៅជាភាសាដទៃទៀត ដែលគេនិយាយនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជានៅឡើយទេ។ អ្នកប្រើគួរតែពិនិត្យនៅ scorocs.com ដើម្បីមើលថាតើមានការបកប្រែអ្វីខ្លះ ដែលបានធ្វើឡើងចាប់តាំងពីសំណេរមួយនេះ ។

ប្រសិនបើមិនទាន់មានការបកប្រែជាផ្លូវការប្រកបដោយវិជ្ជាជីវៈទៅកាន់ភាសាដែលខ្លួនចង់បានទេនោះ សូមទាក់ទងមកកាន់ Scorocs ដើម្បីសហការធ្វើការបកប្រែភាសាមួយនោះ។

2. ការណែនាំទូទៅអំពីការសម្ភាសពី *សៀវភៅណែនាំ*

តើអ្នកណាគួរតែជាអ្នកឆ្លើយ?

ចូរចងចាំថា អ្នកឆ្លើយមិនចាំបាច់ជាសមាជិកគ្រួសារ ដែលជាអ្នកចូលរួមក្នុងកំណត់ត្រានៃកម្មវិធីរបស់អ្នកនោះទេ (ទោះបីជា អ្នកឆ្លើយអាចជាអ្នកចូលរួមក្នុងកំណត់ត្រាក៏ដោយ)។

យោងតាមទំព័រទី 1 នៃ*កម្រងសំណួរ* "គេគួរតែសួរសំណួរទៅកាន់មេគ្រួសារ ប្តីឬប្រពន្ធរបស់មេគ្រួសារ ឬប្រសិនបើទាំងមេគ្រួសារ និងប្តីឬប្រពន្ធរបស់មេគ្រួសារមិនមានវត្តមាន ត្រូវសួរសមាជិកជាមនុស្សពេញវ័យម្នាក់ទៀតនៅក្នុងគ្រួសារ"។

យោងតាមទំព័រទី 8 នៃ *សៀវភៅណែនាំ* "[អ្នក] អាចសម្ភាសសមាជិកដែលមានទំនួលខុសត្រូវណាម្នាក់នៅក្នុងគ្រួសារ ជាអ្នកដែលអាចផ្តល់ចម្លើយយ៉ាងត្រឹមត្រូវដល់សំណួរ និងអាចផ្តល់ព័ត៌មានសម្រាប់គ្រួសារនោះ។ មេគ្រួសារ និង/ឬប្តីឬប្រពន្ធរបស់គេគឺជាជនដែលមានលក្ខណៈសម្បត្តិសមស្របបំផុតក្នុងការឆ្លើយតប។"

យោងតាមទំព័រទី 24 នៃ *សៀវភៅណែនាំ* ប័ណ្ណដាក់ពិន្ទុ "គួរតែយកទៅប្រើជាមួយមេគ្រួសារ រឺប្តីឬប្រពន្ធរបស់មេគ្រួសារ។ ប្រសិនបើមិនអាចប្រើកម្រងសំណួរដើម្បីសួរទៅកាន់មនុស្សណាម្នាក់នៃបុគ្គលទាំងនេះទេ (ឧទាហរណ៍៖ ពីព្រោះពួកគេទាំងពីរមិនមានវត្តមាន) នោះគេអាចប្រើកម្រងសំណួរជាមួយមនុស្សពេញវ័យម្នាក់ទៀតដែលជាសមាជិកនៅក្នុងគ្រួសារ ដែលមានចំណេះដឹងគ្រប់គ្រាន់។"

តើអ្នកណាជាមេគ្រួសារ?

ចូរកត់សម្គាល់ថា មេគ្រួសារអាចជា ឬអាចមិនមែនជាសមាជិកគ្រួសារ ដែលជាអ្នកចូលរួមក្នុងកំណត់ត្រាជាមួយនឹងកម្មវិធី (បើទោះបីជាមេគ្រួសារអាចជាអ្នកចូលរួមក្នុងកំណត់ត្រាក៏ដោយ)។

របៀបធ្វើសម្ភាសៈ

យោងតាមទំព័រទី 8 និងទី 9 នៃ *សៀវភៅណែនាំ* "ការទទួលបានព័ត៌មានពេញលេញ និងត្រឹមត្រូវគឺជាគោលបំណងចម្បង. . . . ក្នុងនាមជាអ្នកសម្ភាស អ្នកត្រូវតែមានភាពរាបសារគ្រប់ពេលវេលា។ ស្របពេលជាមួយគ្នានេះ ត្រូវធ្វើខ្លួនជាជនដែលមានសិទ្ធិអំណាចល្មមគ្រប់គ្រាន់ ដើម្បីទទួលបានជំនឿចិត្ត និងការជឿជាក់របស់អ្នកឆ្លើយ។

"ជោគជ័យនៃការធ្វើសម្ភាសអាស្រ័យទៅលើការបង្កើតចំណាប់អារម្មណ៍ដ៏ល្អរបស់អ្នក។ ចូរធ្វើតាមការណែនាំទាំងនេះ៖

"ត្រូវមានរូបរាងសមរម្យ។ ធ្វើឱ្យមានចំណាប់អារម្មណ៍ល្អៗដោយការស្លៀកពាក់បានសមរម្យ និងស្អាតបាត។ មនុស្សមួយចំនួនវាយតម្លៃអ្នកផ្សេងទៀតតាមរយៈអ្វីដែលពួកគេស្លៀកពាក់ ហើយអាចនឹងមិនបើកទ្វារទទួលស្វាគមន៍អ្នកណាម្នាក់ដែលមើលទៅរញ៉េរញ៉ៃ ឬគ្មានសណ្តាប់ធ្នាប់នោះទេ។

"*ចូរណែនាំអំពីខ្លួនអ្នក និងអំពីការស្ទង់មតិ។* ខណៈដែលអ្នកមិនអាចគ្រប់គ្រងរបៀបដែលអ្នកដទៃនឹងមានប្រតិកម្មចំពោះអ្នកក៏ដោយ ខ្លួនអ្នកផ្ទាល់អាចមានភាពរួសរាយរាក់ទាក់ និងភាពរាបសារបានជានិច្ច។ ព្យាយាមញញឹមជានិច្ច។ ត្រៀមខ្លួនសម្រាប់សំណួរគ្រប់ប្រភេទ ហើយផ្តល់ចម្លើយដែលស្មោះត្រង់។ កុំឈ្លោះឬប្រកែកជាមួយនឹងអ្នកឆ្លើយ។ រក្សាភាពស្ងៀមស្ងាត់របស់អ្នក សូម្បីតែពេលអ្នកឆ្លើយហាក់ដូចជាមានចិត្តខឹង ឬព្រងើយកណ្តើយក៏ដោយ។

"ត្រូវមានភាពរាបសារ។ ការណែនាំខ្លួនជាការចាំបាច់។ ដើម្បីធ្វើការណែនាំខ្លួន ចូរនិយាយថា៖ " សួស្តី/ជំរាបសួរ ខ្ញុំឈ្មោះ [ឈ្មោះរបស់អ្នក] ជាអ្នកសម្ភាសមកពីកម្មវិធី [កម្មវិធីរបស់អ្នក]។ នេះជាប័ណ្ណសម្គាល់ខ្លួនរបស់ខ្ញុំ។ បច្ចុប្បន្ននេះ ខ្ញុំ [កំពុងតែប្រមូលទិន្នន័យពីគ្រួសារជាអ្នកចូលរួមក្នុងកម្មវិធីរបស់យើងមួយចំនួន ដើម្បីស្វែងយល់ពីរបៀបរស់នៅរបស់ពួកគេ]។ ខ្ញុំពិតជាអរគុណចំពោះការឆ្លើយតបរបស់អ្នកទៅនឹងសំណួររបស់យើង។ ខ្ញុំសូមធានាថា ចម្លើយទាំងអស់នឹងត្រូវរក្សាជាការសម្ងាត់បំផុត។'

"ពន្យល់ពីគោលបំណងនៃការស្ទង់មតិ។ ធ្វើដូច្នេះបើចាំបាច់ ដើម្បីទទួលបានការសហការ។

"ចូរអាន និងអនុវត្តតាមការណែនាំនៅ ["សន្លឹកឯកសារទំព័រខាងខ្នង"] យ៉ាងប្រុងប្រយ័ត្ន។ ផ្ទុំខ្លួននឹង [ប័ណ្ណដាក់ពិន្ទុ]។

"សួរគ្រប់សំណួរទាំងអស់។ កុំស្មានចម្លើយឱ្យសោះ [លើកលែងតែពេលដែល **[ការណែនាំអំពីការសម្ភាស]**

និយាយយ៉ាងច្បាស់ផ្សេងពីនេះ]។ សួរសំណួរសូម្បីតែពេលអ្នកគិតថាអ្នកដឹងចម្លើយរួចហើយក៏ដោយ។ ការស្មានរបស់អ្នកអាចនឹងមិនត្រឹមត្រូវ។ [ជាករណីលើកលែង សូម *កុំ* សួរសំណួរទីបួន("តើបាតបន្ទប់ក្នុងលំនៅដ្ឋានដែលគ្រួសាររស់នៅធ្វើពីវត្ថុធាតុសំណង់អ្វីដែរភាគច្រើន?")។ ផ្ទុយទៅវិញ ក្នុងនាមជាអ្នកសម្ភាស អ្នកគួរតែព្យាយាមអង្កេតនិងកត់ត្រាវត្ថុធាតុសំណង់ចម្បងរបស់បាតបន្ទប់ ដោយមិនចាំបាច់សួរសំណួរដោយផ្ទាល់ទៅកាន់អ្នកឆ្លើយ។ ប្រសិនបើអ្នកមិនច្បាស់នៅក្នុងចិត្តអំពីចម្លើយដែលត្រឹមត្រូវ សូមសួរសំណួរនោះទៅអ្នកឆ្លើយ។]

"ប្រសិនបើអ្នកមិនយល់សំណួរឬនីតិវិធីណាមួយ ដំបូងត្រូវពិគ្រោះជាមួយ [**ការណែនាំអំពីការសម្ភាស** នេះ]។ [ប្រសិនបើ**ការណែនាំអំពីការសម្ភាស**

មិនមានដំណោះស្រាយសម្រាប់បញ្ហាទេនោះ សូមប្រើសុភវិនិច្ឆ័យរបស់អ្នក។]

"អង្កេតប្រសិនបើចម្លើយណាមួយមិនទាន់ពេញលេញតាមការពេញចិត្ត។ កុំទទួលយកចម្លើយដែលមិនពេញលេញតាមការពេញចិត្ត។ ផ្ទុយទៅវិញ ចូរអង្កេតដើម្បីស្វែងរកព័ត៌មានបន្ថែម។ អ្នកក៏អាច៖

- សួរសំណួរម្តងទៀត។ ការសួរសំណួរជាថ្មីអាចនឹងជួយអ្នកឆ្លើយឱ្យនឹកឃើញឡើងវិញ
- ពន្យល់ពីគោលគំនិត។ អ្នកប្រហែលជាត្រូវពន្យល់ពាក្យពិបាកៗ ឬពាក្យបច្ចេកទេសមួយចំនួនជាពាក្យសាមញ្ញ។

"អរគុណអ្នកឆ្លើយសម្រាប់ការសហការរបស់គេ។ បន្សល់ទុកអារម្មណ៍ល្អៗដល់អ្នកឆ្លើយតបអំពីការស្ទង់មតិនេះ។ សម្តែងចេញអំណរគុណរបស់អ្នកសម្រាប់ការសហការរបស់គេ។ ឧទាហរណ៍៖ និយាយពាក្យថា "អរគុណច្រើនសម្រាប់ពេលវេលាឆ្លើយសំណួរ។"

"បន្ទាប់ពីការសម្ភាសនីមួយៗ ចូរពិនិត្យ [ប័ណ្ណដាក់ពិន្ទុ] ឡើងវិញដើម្បីរកមើលកន្លែងលុបដែលអាចមាន។ ប្រសិនបើមានអ្វីមួយដែលបាត់ សូមធ្វើការកែតម្រូវជាមួយនឹងជំនួយពីអ្នកឆ្លើយ។"

របៀបសួរសំណួរ

យោងតាមទំព័រទី 9 និងទី 10 នៃ *សៀវភៅណែនាំ* "ធ្វើតាមវិធានទាំងនេះ ពេលសួរសំណួរ៖

"*សួរគ្រប់សំណួរទាំងអស់ឱ្យដូចនឹងពាក្យដែលមានក្នុង [ប័ណ្ណដាក់ពិន្ទុ]។* [ជាករណីលើកលែង *កុំ* អានសំណួរទីមួយទៅកាន់អ្នកឆ្លើយ ("តើគ្រួសារនេះរស់នៅក្នុងខេត្តណា?") ផ្ទុយទៅវិញ បំពេញចម្លើយផ្អែកលើចំណេះដឹងរបស់អ្នកអំពីខេត្ត ដែលគ្រួសាររស់នៅ។] ការផ្លាស់ប្តូរពាក្យអាចប្តូរអត្ថន័យរបស់សំណួរ ហើយទីបំផុត នឹងប្តូរចម្លើយ។ សំណួរត្រូវបានសរសេរឡើងយ៉ាងយកចិត្តទុកដាក់ដើម្បី [ផ្គូផ្គងឱ្យដូចរបៀបដែលគេសួរសំណួរក្នុងការស្ទង់មតិសង្គម-សេដ្ឋកិច្ច]. . . . អ្នកមិនគួរបកស្រាយសំណួរ ឬព្យាយាមធ្វើឱ្យវាកាន់តែច្បាស់លាស់ ឬងាយយល់នោះទេ។ ប្រសិនបើអ្នកឆ្លើយសុំឱ្យបំភ្លឺ វាជាការប្រសើរក្នុងការផ្តល់ព័ត៌មានបន្ថែម ប៉ុន្តែលុះត្រាតែចំនុចនោះមាននៅក្នុង [**ការណែនាំអំពីការសម្ភាស**

នេះ"] ប្រសិនបើអ្នកឆ្លើយនៅតែមិនអាចផ្តល់ចម្លើយបាន [នោះ ចូរប្រើសុភវិនិច្ឆ័យរបស់អ្នកក្នុងការសម្រេចគូសយកជម្រើសនៃការឆ្លើយតបដែលល្អបំផុត។]។

"*ចូរសួរសំណួរតាមលំដាប់លំដោយដែលមាននៅក្នុង [ប័ណ្ណដាក់ពិន្ទុ]។* កុំរំលងចំណុចណាមួយ។ ជាករណីលើកលែង *កុំ* អានសំណួរទីមួយទៅកាន់អ្នកឆ្លើយ ("តើគ្រួសារនេះរស់នៅក្នុងខេត្តណា?") ផ្ទុយទៅវិញ បំពេញចម្លើយផ្អែកលើចំណេះដឹងរបស់អ្នកអំពីខេត្ត ដែលគ្រួសាររស់នៅ។ សម្រាប់សំណួរទីពីរ ("តើគ្រួសារនេះមានសមាជិកប៉ុន្មានអ្នកដែរ?")ដំបូងបំពេញសន្លឹកឯកសារទំព័រខាងខ្នង បន្ទាប់មកគូសរង្វង់ជុំវិញជម្រើសចម្លើយដែលសមស្រប ផ្អែកលើអ្វីដែលបានកត់ត្រានៅក្នុងសន្លឹកឯកសារទំព័រខាងខ្នង។]

"*កុំអានជម្រើសក្នុងចម្លើយទៅកាន់អ្នកឆ្លើយ។* ព្យាយាមស្វែងរកជម្រើសចម្លើយ ដែលសក្តិសមនឹងចម្លើយរបស់អ្នកឆ្លើយបំផុត។ ប្រសិនបើមិនមានជម្រើសសក្តិសមទេនោះ ចូរគូសយកជម្រើសចម្លើយ ដែលរួមមានពាក្យ "ផ្សេងទៀត" [ប្រសិនបើមានជម្រើសចម្លើយមួយនេះ]។ ការស្ទង់មតិនេះត្រូវបានរចនាឡើងដើម្បីទទួលយកព័ត៌មានពីអ្នកឆ្លើយ មិនមែនដើម្បីផ្តល់ព័ត៌មានដល់អ្នកឆ្លើយនោះទេ។ ចូរស្តាប់ប្រកបដោយជំនាញដើម្បីធានាថា ការស្ទង់មិតនេះទទួលបានព័ត៌មានត្រឹមត្រូវពីអ្នកឆ្លើយ។ ក្នុងករណីលើកលែងមួយចំនួន ដែលក្នុងនោះអ្នកឆ្លើយហាក់ដូចជាមិនអាចយល់បានថាត្រូវឆ្លើយតបវិញបែបណា អ្នកអាចលើកឡើងជម្រើសនៃចម្លើយមួយចំនួនបានដើម្បីផ្តល់គំនិតខ្លះៗដល់គេ។ ប៉ុន្តែ ចំណុចនេះជាករណីលើកលែងទៅនឹងវិធានសម្ភាស។

"*ផ្ទៀងផ្ទាត់ថាបានកត់ត្រាចម្លើយសម្រាប់ចំណុចទាំងអស់។*

*"កុំសួរសំណួរដឹកនាំឱ្យសោះ។ សំណួរដឹកនាំ*ជាសំណួរដែលដឹកនាំទៅចម្លើយដែលអ្នករំពឹងថាមាន។ ដោយការសួរសំណួរដឹកនាំ អ្នកបានរៀបឱ្យអ្នកឆ្លើយជឿជាក់ថាចម្លើយដែលសំណួរដឹកនាំទៅរកនោះគឺជាចម្លើយដ៏ត្រឹមត្រូវមួយ។ ឧទាហរណ៍នៃសំណួរដឹកនាំមានដូចជា៖ ‘តើអ្នកជាមេគ្រួសារនេះមែនដែរឬទេ?’ វិធីសួរដែលល្អជាងនេះគឺ៖ "តើអ្នកណាទៅជាមេគ្រួសារក្នុងគ្រួសារនេះ?" ឧទាហរណ៍មួយទៀតគឺ៖ "តើអ្នកប្រើអស់អង្ករ ១០ គីឡូមែនទេកាលពីសប្តាហ៍មុន? [ផ្ទុយទៅនឹងការសួរបែបអព្យាក្រឹត្យថា "តើអ្នកប្រើអស់អង្ករច្រើនប៉ុនណាកាលពីសប្តាហ៍មុន?"]

“ត្រូវមានភាពអព្យាក្រឹត្យជាដាច់ខាត។ មនុស្សភាគច្រើនមានភាពសុភាពរាបសារពីធម្មជាតិជាពិសេសជាមួយភ្ញៀវ ហើយពួកគេទំនងនឹងព្យាយាមធ្វើឱ្យភ្ញៀវសប្បាយចិត្ត។ កុំបង្ហាញអារម្មណ៍ភ្ញាក់ផ្អើល ការយល់ព្រម ឬ ការយល់ទាស់ណាមួយអំពីចម្លើយរបស់អ្នកឆ្លើយ។ ប្រសិនបើអ្នកឆ្លើយសុំមតិយោបល់របស់អ្នក កុំប្រាប់គេអំពីអ្វីដែលអ្នកគិតចំពោះប្រធានបទនោះដោយខ្លួនឯង។ ផ្ទុយទៅវិញ ចូរពន្យល់ថាការស្ទង់មតិនេះព្យាយាមចង់ស្វែងយល់អំពីអ្វីដែលអ្នកឆ្លើយគិតឃើញ។ កុំពិភាក្សាអំពីមតិផ្ទាល់របស់អ្នកជាមួយនឹងអ្នកឆ្លើយ រហូតទាល់តែពេលបន្ទាប់ពីការសម្ភាសបានបញ្ចប់។ ចូរចងចាំថា បើទោះបីជាអ្នកជាអ្នកទទួលខុសត្រូវលើការសម្ភាសនេះក្តី ហើយថាបើទោះបីជាអ្នកត្រូវតែជាអ្នកគ្រប់គ្រងស្ថានការគ្រប់ពេលវេលាក៏ដោយ អ្នកក៏មានវត្តមាននៅទីនោះដើម្បីស្តាប់នូវអ្វីដែលអ្នកឆ្លើយត្រូវនិយាយជាការឆ្លើយតបទៅនឹងសំណួរដែលចោទសួរ។ តែងតែព្យាយាមធ្វើខ្លួនជាអ្នកស្តាប់ប្រកបដោយជំនាញជានិច្ច ហើយជៀសវាងកុំព្យាយាមជ្រៀតជ្រែក ឬបង្វែរទិសដៅចម្លើយទៅកាន់ចម្លើយណាមួយជាក់លាក់។

“រក្សាចង្វាក់នៃការសម្ភាសឱ្យបានល្អ។ ជៀសវាងកុំពិភាក្សាអំពីសំណួរយូរពេក។ ប្រសិនបើអ្នកទទួលបានចម្លើយដែលសាំញ៉ាំ ឬមិនទាក់ទងនឹងសំណួរ កុំបង្អាក់ចម្លើយភ្លាមៗពេក។ ចូរស្តាប់ដោយយកចិត្តទុកដាក់ចំពោះអ្វីដែលអ្នកឆ្លើយនិយាយ ហើយបន្ទាប់មកដឹកនាំគេឱ្យត្រលប់មកកាន់សំណួរដើមវិញ។

“បញ្ចប់ការកត់ត្រាចម្លើយមុនពេលបន្តទៅកាន់សំណួរបន្ទាប់។”

តើត្រូវធ្វើអ្វីពេលអ្នកឆ្លើយមានការលំបាកក្នុងការឆ្លើយតប៖

យោងតាមទំព័រទី 13 នៃ *សៀវភៅណែនាំ* "មានសំណួរមួយចំនួនដែលអ្នកឆ្លើយខ្លះនឹងមិនអាចឆ្លើយរួច។ នេះអាចដោយសារតែពួកគេមិន៖

- ចងចាំបានល្អ
- គិតគូរឃើញព័ត៌មាន
- យល់សំណួរ

3. គោលការណ៍ណែនាំសម្រាប់សំណួរនីមួយៗក្នុងប័ណ្ណដាក់ពិន្ទុ

១. តើគ្រួសារនេះរស់នៅក្នុងខេត្តណា?

ក. ទីក្រុងភ្នំពេញ ឬ កោះកុង
ខ. បាត់ដំបង តាកែវ សៀមរាប បន្ទាយមានជ័យ កំពង់ធំ ឧត្តមានជ័យ រតនគីរី ឬ ស្ទឹងត្រែង
គ. កំពង់ចាម ត្បូងឃ្មុំ កណ្តាល ស្វាយរៀង កំពត កំពង់ឆ្នាំង ព្រះសីហនុ ព្រះវិហារ ឬ ក្រចេះ ឬ មណ្ឌលគីរី
ឃ. ព្រៃវែង កំពង់ស្ពឺ ពោធិសាត់ កែប ឬ ប៉ៃលិន

កុំសួរសំណួរទីមួយក្នុងប័ណ្ណដាក់ពិន្ទុ ដោយផ្ទាល់។ ផ្ទុយទៅវិញ បំពេញចម្លើយផ្អែកទៅលើការយល់ដឹងរបស់អ្នកអំពីខេត្តដែលគ្រួសាររស់នៅ។

២. តើគ្រួសារនេះមានសមាជិកប៉ុន្មានអ្នកដែរ?

ក. ប្រាំបីនាក់ ឬច្រើនជាងនេះ
ខ. ប្រាំពីរនាក់
គ. ប្រាំមួយនាក់
ឃ. ប្រាំនាក់
ង. បួននាក់
ច. បីនាក់
ឆ. មួយ ឬ ពីរនាក់

តាមរបៀបដូចគ្នានេះ កុំសួរសំណួរទីពីរនៅក្នុងប័ណ្ណដាក់ពិន្ទុ"ដោយផ្ទាល់។ ផ្ទុយទៅវិញ គូសចំណាំចម្លើយផ្អែកទៅលើចំនួននៃសមាជិកគ្រួសារដែលបានចុះបញ្ជីនៅលើឯកសារ សន្លឹកឯកសារទំព័រខាងខ្នង។

យោងតាមទំព័រទី 26 នៃ *សៀវភៅណែនាំ* គ្រួសារមួយគឺជា "ក្រុមមនុស្ស (ឬមនុស្សតែម្នាក់) ដែលរស់នៅជាមួយគ្នា ហើយដែលរៀបចំម្ហូបអាហាររួមគ្នា ដូចជាការប្រើចង្ក្រានបាយរួម ឬ មានថវិកាទិញម្ហូបរួមគ្នា។ មនុស្សទាំងនេះអាចនឹងមានទំនាក់ទំនងជាមួយគ្នាទៅវិញទៅមក ឬអាចមិនមែនជាសាច់ញាតិ ដោយរាប់បញ្ចូលទាំង អ្នកនៅបម្រើ ឬបុគ្គលិកផ្សេងទៀត ដែលស្នាក់នៅជាមួយនិយោជក។

"សិស្ស អ្នកមកស្នាក់នៅជាមួយ និងបុគ្គលិក ដែលរស់នៅក្នុងលំនៅស្ថានរបស់គ្រួសារ និងដែលមានការរៀបចំចំណីអាហាររួមជាមួយនឹងគ្រួសារ ត្រូវចាត់ទុកថាជា *សមាជិករបស់គ្រួសារ* ប្រសិនបើពួកគេបានរស់នៅក្នុងគ្រួសារនោះលើសពីរយៈពេលមួយឆ្នាំ ឬប្រសិនបើពួកគេមិនមានកន្លែងស្នាក់នៅដទៃ។

"យ៉ាងណាក្តី ប្រសិនបើមានអ្នកមកស្នាក់នៅជាមួយ/អ្នកស្នាក់អាស្រ័យប្រាំនាក់ ឬច្រើនជាងនេះក្នុងផ្ទៃកមួយនៃលំនៅដ្ឋាន នោះពួកគេមិនគួរត្រូវបានរាយការណ៍ថាជា *សមាជិករបស់គ្រួសារ* ដែលពួកគេបង់ប្រាក់បន្ទប់និងចំណីអាហារទៅឱ្យនោះទេ។"

យោងតាមទំព័រទី 27 "នៃ *សៀវភៅណែនាំ សមាជិកគ្រួសារមួយ* គឺជាបុគ្គលណាម្នាក់ដែលបានរស់នៅជាធម្មតាក្នុងលំនៅដ្ឋានរបស់គ្រួសារដែលត្រូវបានសម្ភាស ហើយដែលមានការរៀបចំម្ហូបអាហាររួមគ្នាអស់រយៈពេលយ៉ាងហោចណាស់មួយឆ្នាំ ឬអ្នកដែលមិនមានលំនៅដ្ឋានដទៃទៀត។

“ដូច្នេះហើយ សិស្សភាគច្រើនដែលទៅសិក្សានៅសាលាឆ្ងាយពីផ្ទះត្រូវបានចាត់ទុកថាជា *សមាជិកគ្រួសាររបស់ពួកគេ* ជាជាងសមាជិកគ្រួសារ [ដែលនៅជិត] សាលារបស់ពួកគេ លុះត្រាតែពួកគេបានស្នាក់នៅជាបន្តបន្ទាប់ជាមួយគ្រួសារដែលនៅជិតសាលារបស់ពួកគេនោះរយៈពេលយូរជាងមួយឆ្នាំ។

“បុគ្គលដែលបានផ្លាស់ទីលំនៅថ្មីៗ (ពោលគឺ តិចជាងមួយឆ្នាំ) ត្រូវបានចាត់ទុកថាជា *សមាជិករបស់គ្រួសារ* នៅគោលដៅរស់នៅរបស់គេ ប្រសិនបើគេមិនមានគម្រោងត្រលប់មកកាន់គ្រួសារពីមុនវិញក្នុងរយៈពេលមួយឆ្នាំទេនោះ។ ស្រដៀងគ្នានេះដែរ បុគ្គលដែលបានផ្លាស់ទីលំនៅចេញពីគ្រួសារមួយថ្មីៗ ដោយមិនមានបំណងត្រលប់មកវិញទេនោះ គឺលែងត្រូវបានចាត់ទុកថាជា *សមាជិកក្នុងគ្រួសារ* នោះទៀតហើយ។

“បុគ្គលម្នាក់ត្រូវបានរាប់ថាជា *សមាជិកគ្រួសារ* ប្រសិនបើគេរស់នៅទីនោះ ឬអវត្តមានតិចជាងរយៈពេល ១២ ខែ។

“បុគ្គលដែលបានចាកចេញពីគ្រួសារដែលត្រូវបានសម្ភាសយូរជាងរយៈពេលមួយឆ្នាំ និងនៅតែមកលេងគ្រួសារដែលត្រូវបានសម្ភាសត្រឹមតែម្តងម្កាល (ដូចជាសម្រាប់តែពេលថ្ងៃបុណ្យជាតិសំខាន់ៗ ដែលមានពីរបីដងក្នុងមួយឆ្នាំ) មិនត្រូវបានចាត់ទុកថាជា *សមាជិករបស់គ្រួសារ*ដែលបានសម្ភាសនោះទេ។ ទោះជាយ៉ាងណា បុគ្គលដែលមានលំនៅដ្ឋានដាច់ដោយឡែកអស់រយៈពេលយូរជាងមួយឆ្នាំ ប៉ុន្តែមកលេងផ្ទះទៀងទាត់ (ជាធម្យម ម្តងក្នុងមួយខែ ឬញឹកញាប់ជាងនេះទៀត) នៅតែត្រូវចាត់ទុកថាជា *សមាជិករបស់គ្រួសារដែលត្រូវបានសម្ភាស* (ឧទាហរណ៍ កម្មកររោងចក្រកាត់ដេរ) ។

“ប្តីប្រពន្ធទើបរៀបការណ៍ថ្មីថ្មោង (ឧទាហរណ៍ ៖ កូនប្រសារប្រុស ឬ កូនប្រសារស្រី) ដែលទើបតែបានចូលរួមក្នុងគ្រួសារ កុមារទើបកើត ឬសមាជិកគ្រួសារដែលធ្វើដំណើរពីភូមិមួយទៅភូមិមួយទៀតដើម្បីធ្វើការ ឬជាអ្នកដែលត្រលប់មកផ្ទះវិញយ៉ាងទៀងទាត់ពីកន្លែងធ្វើការ (សម្រាប់ចុងសប្តាហ៍ ឬពេលខ្លះ នៅចុងខែ ដូចជាកម្មកររោងចក្រកាត់ដេរ) ត្រូវបានចាត់ទុកថាជា *សមាជិករបស់គ្រួសារដែលបានសម្ភាស*។

“អ្នកទើបរៀការថ្មីថ្មោង ដែលបានផ្លាស់លំនៅចេញពីគ្រួសារដែលត្រូវបានសម្ភាស មនុស្សដែលបានស្លាប់ ជាដើម មិនត្រូវរាប់បញ្ចូលជា *សមាជិកធម្មតានៃគ្រួសារនោះទេ។”*

៣. តើលំនៅដ្ឋានដែលគ្រួសារប្រើដើម្បីរស់នៅមានប៉ុន្មានបន្ទប់ដែរ (ជាជាងផ្ទះបាយ បង្គន់ និង បន្ទប់ទឹក)?

ក. មួយបន្ទប់
ខ. ពីរបន្ទប់
គ. បីបន្ទប់ឬច្រើនជាងនេះ

យោងតាមទំព័រទី 35 នៃ *សៀវភៅណែនាំ* “សួររកចំនួនបន្ទប់ក្នុងលំនៅដ្ឋាន ដែលគ្រួសារដែលត្រូវបានសម្ភាសនោះប្រើ។ បន្ទប់មួយត្រូវតែមានជញ្ជាំងបួន ដំបូល និងទ្វារចេញ។ វាត្រូវតែធំល្មម និងវែងល្មមសម្រាប់មនុស្សម្នាក់ដេកខាងក្នុងបាន។ ពេលរាប់ចំនួនបន្ទប់ដែលប្រើប្រាស់ដោយគ្រួសារដែលត្រូវបានសម្ភាស អ្នកគួរតែដកផ្ទះបាយ បន្ទប់ដាក់អីវ៉ាន់ បន្ទប់ទឹក និងបង្គន់ចេញ ព្រោះថាបន្ទប់ទាំងនេះជាទូទៅមិនត្រូវបានប្រើសម្រាប់ការរស់នៅ ឬដេកនោះទេ។ បន្ទប់មួយដែលប្រើរួមដោយគ្រួសារច្រើនជាងមួយ មិនត្រូវរាប់ថា បានកាន់កាប់ដោយគ្រួសារដែលបានប្រើរួមណាមួយនោះឡើយ។”

៩. តើបាតបន្ទប់ក្នុងលំនៅដ្ឋានដែលគ្រួសាររស់នៅធ្វើពីវត្ថុធាតុសំណង់អ្វីដែរភាគច្រើន?

ក. ដី ដីឥដ្ឋ ឬ ផ្សេងទៀត
ខ. បន្ទះឬស្សី ក្ដារក្រាល/ឈើរលោង បន្ទះឈើ ឬ ស៊ីម៉ង់ត៍/ដុំឥដ្ឋ/ថ្ម
គ. ក្បឿងសេរ៉ាមិក ថ្មរលោង/ថ្មម៉ាប ឬ ប្លាស្ទិក

យោងតាមទំព័រទី 35 នៃ *សៀវភៅណែនាំ* សំណួរនេះអាចឆ្លើយបានតាមរយៈការអង្កេត។ ប៉ុន្តែប្រសិនបើមានការសង្ស័យ នោះចូរសួរសំណួរទៅអ្នកឆ្លើយ។

"ប្រសិនបើផ្ទៃបាតលំនៅដ្ឋានរបស់គ្រួសារដែលត្រូវបានសម្ភាស ធ្វើពីវត្ថុធាតុច្រើនជាងមួយប្រភេទ នោះ [កត់ត្រាប្រភេទវត្ថុធាតុដែលជាចំណែកផ្ទៃបាតលំនៅដ្ឋានច្រើនជាងគេ] ។"

៥. តើគ្រួសារមានឈុតតុសម្រាប់ពិសាអាហារដែរឬទេ (តុនិងកៅអីបាយ)?

ក. មិនមានទេ

ខ. មាន

យោងតាមវិទ្យាស្ថានជាតិស្ថិតិ ឈុតតុសម្រាប់ពិសាអាហារដែលបាក់បែកប៉ុន្តែអាចជួសជុលបាន គួរតែត្រូវរាប់បញ្ចូលសម្រាប់គោលបំណងនៃសំណួរនេះ។ ឈុតតុពិសាអាហារដែលខ្ចីពីគេមិនគួររាប់បញ្ចូលនោះទេ។

កូនសៀវភៅណែនាំ មិនបានផ្តល់ជូនព័ត៌មានបន្ថែមសម្រាប់សំណួរនេះទេ។

៦. តើគ្រួសារនេះមានចង្ក្រានអគ្គិសនី ឬចង្ក្រានហ្គាសប៉ុន្មានដែរ?

ក. មួយបន្ទប់
ខ. ពីរបន្ទប់
គ. បីបន្ទប់ឬច្រើនជាងនេះ

យោងតាមវិទ្យាស្ថានជាតិស្ថិតិ ចង្ក្រានអគ្គិសនី ឬចង្ក្រានហ្គាសដែលខូចប៉ុន្តែអាចជួសជុលបាន គួរតែត្រូវរាប់បញ្ចូលសម្រាប់គោលបំណងនៃសំណួរនេះ។ ចង្ក្រានអគ្គិសនី ឬចង្ក្រានហ្គាសដែលខ្ញីគេមិនគួររាប់បញ្ចូលនោះទេ។

កូនសៀវភៅណែនាំ មិនបានផ្តល់ជូនព័ត៌មានបន្ថែមសម្រាប់សំណួរនេះទេ។

៧. តើគ្រួសារនេះមានម៉ូតូ (រួមទាំងម៉ូតូអគ្គិសនី) ឡាន ឬឡានវ៉ែន/ហ្ស៊ីបប៉ុន្មានគ្រឿងដែរ?

ក. មួយបន្ទប់
ខ. ពីរបន្ទប់
គ. បីបន្ទប់ឬច្រើនជាងនេះ

យោងតាមវិទ្យាស្ថានជាតិស្ថិតិ ម៉ូតូ (រួមទាំងម៉ូតូអគ្គិសនី) ឡាន និងឡានហ្ស៊ីប/ឡានវ៉ែន ដែលខូចតែអាចជួសជុលបាន គួរតែត្រូវបានរាប់បញ្ចូលសម្រាប់គោលបំណងនៃសំណួរមួយនេះ។ ម៉ូតូ (រួមទាំងម៉ូតូអគ្គិសនី) ឡាន និងឡានហ្ស៊ីប/ឡានវ៉ែន ដែលខ្ទីគេមិនគួររាប់បញ្ចូលនោះទេ។ *កូនសៀវភៅណែនាំ* មិនបានផ្តល់ជូនព័ត៌មានបន្ថែមសម្រាប់សំណួរនេះទេ។

៨. តើគ្រួសារនេះមានទូរសព្ទដៃប្រើប៉ុន្មានគ្រឿងដែរ?

ក. មួយបន្ទប់
ខ. ពីរបន្ទប់
គ. បីបន្ទប់ឬច្រើនជាងនេះ

យោងតាមវិទ្យាស្ថានជាតិស្ថិតិ ទូរសព្ទដៃដែលខូចប៉ុន្តែអាចជួសជុលបាន គួរតែត្រូវរាប់បញ្ចូលសម្រាប់គោលបំណងនៃសំណួរនេះ។ ទូរសព្ទដៃដែលខ្ចីពីគេមិនគួររាប់បញ្ចូលនោះទេ។

កូនសៀវភៅណែនាំ មិនបានផ្តល់ជូនព័ត៌មានបន្ថែមសម្រាប់សំណួរនេះទេ។

៩. តើមានប៉ុន្មានថ្ងៃដែរកាលពី ៧ ថ្ងៃកន្លងមកនេះ (ពោលគឺតាំងពី ថ្ងៃបច្ចុប្បន្ននៃសប្ដាហ៍ មុនរហូតដល់ម្សិលមិញ) ដែលគ្រួសារនេះបានពិសាផ្លែចេក ផ្លែប៉ោម ផ្លែក្រូច ឬផ្លែក្រូចឃ្វិច?

ក. មួយបន្ទប់
ខ. ពីរបន្ទប់
គ. បីបន្ទប់ឬច្រើនជាងនេះ

យោងតាមទំព័រទី 29 នៃ *សៀវភៅណែនាំ* ក្នុងនាមជាអ្នកសម្ភាស អ្នកគួរតែជំនួស “[ថ្ងៃបច្ចុប្បន្ននៃសប្ដាហ៍]” ជាមួយនឹងឈ្មោះថ្ងៃនៃសប្ដាហ៍ ជាពេលដែលការសម្ភាសធ្វើឡើង។ ឧទាហរណ៍ ៖ ប្រសិនបើការសម្ភាសធ្វើឡើងនៅថ្ងៃអង្គារ នោះចូរអានសំណួរថា ៖ “តើមានប៉ុន្មានថ្ងៃដែរកាលពី ៧ ថ្ងៃកន្លងមកនេះ (ពោលគឺ តាំងពីថ្ងៃអង្គារមុនរហូតដល់ថ្ងៃម្សិលមិញ) ដែលគ្រួសារនេះបានពិសាផ្លែចេក ផ្លែប៉ោម ផ្លែក្រូច ឬផ្លែក្រូចឃ្វិច?

កូនសៀវភៅណែនាំ មិនបានផ្ដល់ជូនព័ត៌មានបន្ថែមសម្រាប់សំណួរនេះទេ។

១០. កាលពី ៧ ថ្ងៃកន្លងមកនេះ (ពោលគឺតាំងពី ថ្ងៃបច្ចុប្បន្ននៃសប្ដាហ៍ មុនរហូតដល់ម្សិលមិញ) តើគ្រួសារនេះមានបរិភោគផលិតផលធ្វើពីទឹកដោះគោ (ទឹកដោះគោស្រស់ ទឹកដោះគោខាប់ ឬម្សៅទឹកដោះគោ ការ៉េមគី ឈីស ឬផលិតផលធ្វើពីទឹកដោះគោផ្សេងទៀត) ដែរឬទេ?

ក. មិនមានទេ

ខ. មាន

យោងតាមទំព័រទី 29 នៃសៀវភៅណែនាំ ក្នុងនាមជាអ្នកសម្ភាស អ្នកគួរតែជំនួស "[ថ្ងៃបច្ចុប្បន្ននៃសប្ដាហ៍]" ជាមួយនឹងឈ្មោះថ្ងៃនៃសប្ដាហ៍ ជាពេលដែលការសម្ភាសធ្វើឡើង។ ឧទាហរណ៍ ៖ ប្រសិនបើការសម្ភាសធ្វើឡើងនៅថ្ងៃអង្គារ នោះចូរអានសំណួរថា ៖ កាលពី ៧ ថ្ងៃកន្លងមកនេះ (ពោលគឺ តាំងពីថ្ងៃអង្គារមុនរហូតដល់ថ្ងៃម្សិលមិញ) តើគ្រួសារនេះមានបរិភោគផលិតផលធ្វើពីទឹកដោះគោ (ទឹកដោះគោស្រស់ ទឹកដោះគោខាប់ ឬម្សៅទឹកដោះគោ ការ៉េមគីឈីស ឬផលិតផលធ្វើពីទឹកដោះគោផ្សេងទៀត) ដែរឬទេ?

កូនសៀវភៅណែនាំ មិនបានផ្ដល់ជូនព័ត៌មានបន្ថែមសម្រាប់សំណួរនេះទេ។